

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

Ülke Masaları Bülteni

Şubat 2020 Sayı : 15

Ülke Dosyası : Şili

Turkey

Gücünü ve Potansiyelini Keşfet

Ülkelerden Ticari Haberler

Ülke Dosyası : Şili

Bakanlıktan

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM - ÜLKELERDEN TİCARİ HABERLER	3
1.1 Brexit Süreci Kapsamında Türkiye - Birleşik Krallık Ticari İlişkileri	3
1.2 Bosna-Hersek'te Yeni Hükümet Kuruldu	3
1.3 Finlandiya'nın Yeni Bitki Sağlığı Mevzuatı	4
1.4 Finlandiya Gaz Piyasası Rekabete Açılıyor	4
1.5 İsveç'te Limited Şirket Kurmaya Sağlanan Kolaylıklar	4
1.6 Karadağ'da Enerji Yatırım Fırsatları	5
1.7 Slovakya Otomotiv Sektöründeki Son Gelişmeler	6
1.8 ABD'den İran'a Yeni Yaptırımlar	7
1.9 İran'ın Özelleştirme Programı	7
1.10 Katar'da 10 Farklı Bölgede Kalkınma ve Altyapı Projeleri için Anlaşma İmzalandı	8
1.11 Lübnan Ekonomisindeki Son Gelişmeler	8
1.12 Arjantin'de Otomatik Olmayan İthal Lisansı Uygulamalarında Yapılan Değişiklik Açıklandı	9
1.13 Brezilya Mercosur Ortak Gümrük Tarifesini Yarıya İndirmek İstiyor	10
1.14 Brezilya'nın OECD Üyelik Sürecinde Son Gelişmeler	10
1.15 Brezilya'da 2020 Yılı İçin Belirlenen Asgari Ücret Revize Edildi	11
1.16 Peru Otomotiv Sektöründe Gelişmeler	11
1.17 Brezilya'da Devlet Başkanı Bolsonaro Yolsuzluk Karşıtı Yeni Yasayı Onayladı	11
2. BÖLÜM - ÜLKE DOSYASI (ŞİLİ)	12
Şili Ülke Bulguları ve Pazar Fırsatları	13
2.1 Genel	13
2.2 Dış Ticaret	14
2.3 Ülkemizle Ticari ve Ekonomik İlişkiler	15
2.4 Genel Değerlendirme	15
3. BÖLÜM - BAKANLIKTAN	21
3.1 İhracat Desteklerinde 2019 "Altın Yıl" Oldu	21
3.2 Bakan Pekcan'dan İhracatçılara TL Kredilerinde Faiz İndirimi Müjdesi	22
3.3 Türkiye ile Litvanya Arasında JETCO Protokolü İmzalandı	23
3.5 Gaziantep'te "Ticaret Müşavirleri ile Ülke Sohbet Toplantıları" Etkinliği Düzenlendi	24
3.6 Ticaret Bakanlığı Destekleri	25
3.7 Ticaret Bakanlığı Destekleri Kapsamındaki Yurtdışı Fuarlar	25
3.8 Ticaret Bakanlığı Yurtdışı Teşkilatı	25
3.9 Ticaret Bakanlığı "Müşavire Danışın" Uygulaması	25
3.10 Ticaret Bakanlığı İletişim Noktası	26
3.11 Ticaret Bakanlığı Uzmana Danışın Uygulaması	26
3.12 Dış Talepler Bülteni	26

Ülkelerden Ticari Haberler

Brexit Süreci Kapsamında Türkiye - Birleşik Krallık Ticari İlişkileri

Birleşik Krallık'ta 23 Haziran 2016 tarihinde yapılan referandum sonrasında, İngiltere AB'den ayrılma isteğini 29 Mart 2017 tarihinde kesinleştirmiş ve Brexit süreci başlamıştır.

AB ile İngiltere arasındaki Brexit müzakereleri 14 Kasım 2018 tarihinde neticelenmiş ve "Geri Çekilme Anlaşması" üzerinde mutabakata varılmış olup, Brexit 31 Ocak 2020'de gerçekleşmiştir.

Brexit tarihi sonrasında Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılması ile 31 Aralık 2020 tarihinde sona ermesi öngörülen "Geçiş Dönemi" başlamıştır. Bu süre boyunca Birleşik Krallık, ticaret açısından AB üyesi bir ülke gibi muamele görecektir, böylelikle aynı süre içinde ülkemiz için Gümrük Birliği ortağı konumunu koruyacaktır.

Geçiş Dönemi boyunca, AB ve Birleşik Krallık arasında gelecek dönem ilişkilerini şekillendirecek yeni bir Ticaret Anlaşması müzakere edilecektir. Söz konusu müzakerelere paralel olarak ülkemizle Birleşik Krallık arasında bir ikili ticaret anlaşması

yapılmak üzere, iki ülke arasında kurulmuş olan Ticaret Çalışma Grubu bünyesinde tüm unsurlarıyla, zaten Birleşik Krallık ile birlikte hazırlıkları yapılmış olan bir STA müzakere sürecinin yürütülmesi planlanmaktadır.

(Kaynak: Ticaret Bakanlığı Web-Sitesi)

Bosna-Hersek'te Yeni Hükümet Kuruldu

Bosna Hersek'te Ekim 2018'de gerçekleştirilen genel seçimlerden bu yana kurulamayan hükümet, Bosna Hersek Temsilciler Meclisi'nin yeni Bakanlar Kurulu Başkanı olarak atadığı Zoran Tegeltija tarafından oluşturulan yeni hükümete güvenoyu vermesi ile nihayet görevine başlamış bulunmaktadır.

Yeni Bakanlar Kurulu; ekonomi, kamu yönetimi reformu, AB ile entegrasyon, hukukun üstünlüğü, ülke içindeki kurumsal ilişkiler, uluslararası finans kurumlarıyla işbirliği, göçmen krizi, mülteciler ve yerinden edilmiş kişiler, gençler, kadınlar ve diğer hassas gruplar olarak dokuz konuyu öncelikli olarak belirlediğini ifade etmiştir.

Üç partinin uzlaşması ile oluşturulan yeni Bosna Hersek hükümetinin, 14 aylık belirsiz bir dönemin ardından Ülkemiz ve Bosna Hersek siyasi ile ticari ilişkilerine olumlu ivme kazandıracığı düşünülmektedir.

(Kaynak: Saraybosna Ticaret Müşavirliği)

Finlandiya'nın Yeni Bitki Sağlığı Mevzuatı

14 Aralık 2019 tarihinde yürürlüğe giren "Yeni Bitki Sağlığı Mevzuatı" yolcuların bitki sağlığı sertifikası olmadan Avrupa Birliği dışından bitki ve bitki ürünleri ithal etmesini kısıtlamaktadır.

Bu mevzuat gereği, fidanlar, saksı bitkileri (yeşil bitkiler için), pedinküller, yumrular, rizomlar ve benzeri çoğaltma malzemeleri, ekim için tohumlar, kesme çiçek ve dallar, taze meyveler, böğürtlenler, sebzeler ve kök sebzeler için bitki sağlığı sertifikası alınması zorunlu hale getirilmektedir.

Bu gelişme, özel kişiler açısından sağlık sertifikası almalarının neredeyse olanaksız olması sebebiyle,

AB dışından taze meyve, böğürtlen veya sebze ithalatı gerçekleştirmelerini neredeyse imkansız kılmaktadır.

Diğer taraftan, bu uygulama zararlıların AB Bölgesi'nde yayılmasını daha etkin bir şekilde önlemek için bitki ithalatı koşullarını sıkılaştırmıştır. Bu çerçevede, Finlandiya Gümrükleri tarafından sınır geçiş noktalarında gerçekleştirilen yolcu kontrolleri daha dikkatli yapılmakta, yakalanan yasaklanmış bitki ve bitki ürünlerine gümrük yetkilileri tarafından el konulabilmektedir.

(Kaynak: Helsinki Ticaret Müşavirliği)

Finlandiya Gaz Piyasası Rekabete Açılıyor

Rus doğal gazının Baltık Ülkeleri üzerinden alımına imkan tanıyan "Balticconnector" gaz boru hattının tamamlanması ile 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren Finlandiya gaz pazarı rekabete açılarak Baltık gaz piyasaları ile birbirine bağlanacaktır. Baltık Ülkeleri ile bağlantı sağlayan söz konusu doğal gaz boru hattı, dağıtım firmalarının ilgili AB Mevzuatı'na göre yapılanması ile Finlandiya doğal gaz pazarının büyümesine yol açacaktır.

Söz konusu gelişmenin bu alanda faaliyet gösteren firmalarımızın ürünlerine yönelik fırsatlar oluşturabileceği düşünülmektedir.

(Kaynak: Helsinki Ticaret Müşavirliği)

İsveç'te Limited Şirket Kurmaya Sağlanan Kolaylıklar

İsveç'te 2020 yılı başı itibariyle limited şirket kurmak için gerekli sermaye tutarı, daha fazla şirket kurulmasını özendirme amacıyla 50 Bin İsveç Kronu'ndan (SEK) 25 Bin SEK'e düşürülmüştür. Söz konusu gelişmeyi olumlu karşılayan çevreler,

birçok yeni iş kolunun yaratılmasında küçük ölçekli şirketlerin önemli rolünün olduğuna vurgu yaparak, devletin şirket kurma ve faaliyet süreçlerinde kolaylaştırıcı mekanizmaları öne çıkarması gerektiğini savunmaktadır.

Diğer yandan İsveç Ekonomik Suçlar Otoritesi, yapılan değişikliklerle mali suçlar kapsamında en çok kullanılan şirket türü olan limited şirketlerin kurulmasına sağlanan kolaylıkların mali suçları teşvik etme riskine yol açabileceğini ifade etmektedir. Benzer şekilde İsveç İşyeri Sahipleri Federasyonu da iş kurma ve yürütme konusunda tecrübeli ve yeterli olmayan kişilerin limited şirket kurma ihtimalini fazlaca artıracaklarını belirterek konunun hassasiyetine dikkat çekmektedir.

(Kaynak: Stokholm Ticaret Müşavirliği)

Karadağ'da Enerji Yatırım Fırsatları

Karadağ Ticaret Odası (PKCG), denizaltı güç kablosu bağlantısının İtalya ile etkinleştirilmesinden sonra,

Karadağ'ın bölgesel bir enerji merkezi ve önemli bir elektrik ihracatçısı olabileceğini belirtmektedir.

Batı Balkan pazarını Avrupa Birliği'ne bağlayan denizaltı güç kablosunun devreye alınmasının geçen yıl enerji sektöründeki en önemli gelişme olduğunu belirten PKCG, söz konusu kablo bağlantısının Karadağ'ın daha sürdürülebilir bir entegre enerji pazarına sahip olmasına katkı sağlayacağını vurgulamaktadır.

Karadağ'ın enerji talebinin son iki yılda ulusal güç kaynaklarından karşılanmış olduğunu ifade eden PKCG yetkilileri, Karadağ'da yeni bir güneş enerjisi değerlendirme çalışmasına ihtiyaç olduğuna, güneş ve rüzgar enerjisinin genel sistem içindeki payının ve ulusal iletim/dağıtım tesislerinin verimliliğinin artırılması gerektiğine dikkat çekmektedir.

Bu çerçevede, Karadağ'ın enerji yatırımları için potansiyel teşkil ettiği ve bu konuda faaliyet gösteren firmalarımıza bir fırsat oluşturabileceği değerlendirilmektedir.

(Kaynak: Podgoritsa Ticaret Müşavirliği)

Slovakya Otomotiv Sektöründeki Son Gelişmeler

Volkswagen Grubu'nun bir şirketi olan Porsche Werkzeugbau, Slovakya'da otomobil üretiminde otomasyon ve robot teknolojileri teknoloji merkezini, geçtiğimiz Ekim ayında onaylanan 2 milyon Avro'luk devlet desteği ile birlikte toplam 14 milyon Avro ile gerçekleştirmeyi planlamaktadır. Söz konusu yatırım ile teknoloji merkezi, otomotiv sektörünün üretim ekipmanlarının prototipini üretecek ve testlerini gerçekleştirecektir.

Slovak Ekonomi Bakanlığı AR-GE'ye dayalı yatırımların teşvik edilmesine öncelik vermektedir. Söz konusu yatırımların artması, otomotiv sanayinin hızlı gelişmesini ve en son teknolojik ürünlere daha çabuk ulaşmasını sağlayacaktır.

Slovakya ayrıca, elektrikli araçlar için 100 MWh akü üretimi gerçekleştirmeyi de planlamaktadır. Üretimin

2020 yılının ilk yarısında, dağıtımın ise 2021 yılında başlaması beklenmektedir. Söz konusu yatırım InoBat Auto ve teknolojik ortağı ABD'li Wildcat Discovery Technologies ve Matador şirketlerinin işbirliği ile yapılacaktır.

Elektrikli araçlar için kullanılacak akünün üretiminde ve geliştirilmesinde faaliyet gösterecek bir AR-GE merkezinin açılması da hedeflenmektedir. Böylelikle sadece üretim değil, kullanılan bilginin geliştirilmesine dayalı bir sanayi hedeflenmektedir.

Slovakya'da üretim yapan dört otomotiv firması (Volkswagen, KIA Motors Slovakia, PSA Slovakia ve Jaguar-Land Rover) 2020 yılında elektrikli araç üretimlerini artırmayı ve içten yanmalı motora sahip mevcut modelleri için de elektrikli motor dönüşümü yapmayı planlamaktadır.

(Kaynak: Bratislava Ticaret Müşavirliği)

ABD'den İran'a Yeni Yaptırımlar

Bilindiği üzere, ABD 8 Mayıs 2018 tarihinde, İran ile P5+1 ülkeleri (ABD, Rusya, Çin, İngiltere, Fransa ve Almanya) arasındaki Kapsamlı Ortak Eylem Planı'ndan (KOEP-Nükleer Anlaşma) çekildiğini açıklamış ve bu ülkeye karşı, ikincisi 5 Kasım 2018'de yürürlüğe giren iki fazlı ekonomik yaptırımlar uygulamaya başlamıştır.

2020 yılı başında yeniden artan ABD-İran gerginliğinin son aşaması, ABD'nin halihazırdaki yaptırımlara yenilerini eklediği 10 Ocak 2020 tarihli Başkanlık Kararnamesi olmuştur.

<https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Documents/13902.pdf>

Bu çerçevede, anılan Kararname ile özetle:

- ✓ İran'ın tekstil, madencilik, inşaat sektörleri ve imalat faaliyetleri de yaptırımlar kapsamına alınmış,
- ✓ Bu sektörlerde faaliyet gösteren kişiler, bu sektörlerle ilgili kullanılan her türlü mal veya hizmetin İran'dan veya İran'a satışına veya tedarik edilmesine ya da transfer işlemlerine bilerek dahil olanlar, bu kişilere her türlü finansal, maddi veya teknolojik mal veya hizmeti temin edenler, bu kişilerin

sahipliğinde veya kontrolündeki veya doğrudan veya dolaylı olarak bu kişiler için hareket eden kişilerin ABD'deki mal varlıklarına el konulması, bu kişilerin sahipliğindeki bir değer ABD'li kişilerin eline geçmesi halinde dondurulması talimatı verilmiş,

- ✓ Ayrıca, tüm bu kişilere bankacılık hizmeti sağlayan, aracılık yapan ABD dışındaki finans kuruluşlarının ABD'de bulunan muhabir hesaplarına yönelik müeyyideler uygulanması kararlaştırılmış,
- ✓ Tarım ürünleri, gıda, ilaç ve tıbbi cihaz sektörleri yaptırımlardan istisna tutulmaya devam edilmiş ve ABD Hazine Bakanlığı'na, Dışişleri Bakanlığı ile danışarak İran'ın başka sektörlerini de yaptırımlara dahil etme imkanı verilmiştir.

ABD Hazine Bakanlığı'nın Basın açıklaması:

<https://home.treasury.gov/index.php/news/press-releases/sm870>

İran Yaptırımları Hakkında Sıkça Sorulan Sorular (Soru No: 811 ve 816):

https://www.treasury.gov/resource-center/faqs/Sanctions/Pages/faq_iran.aspx#816

(Kaynak: Tahran Ticaret Müşavirliği)

İran'ın Özelleştirme Programı

ABD tarafından İran'a yönelik yaptırımların 2018 yılında yeniden uygulanmaya başlamasının ardından 2019 yılında İran'ın petrol ihracatı önemli oranda azalmış, devlet bütçesinde petrol gelirlerinin önemli bir yer tutması nedeniyle bütçede önemli açıklar ortaya çıkmıştır. 2019 yılında, Hükümetin bütçe açıklarını piyasadaki para emisyonunu artırarak azaltmaya çalıştığı, bu durumun da yıllık %40 civarında enflasyona neden olduğu görülmüştür.

21 Mart 2020'de başlayacak olan yeni İran yılına yönelik olarak petrol geliri öngörülmeleyen bir bütçe

oluşturulmuş ve İran Meclisi'nce kabul edilmiştir. Yeni bütçede Hükümetin bütçe açıklarını azaltmak için vergileri artırması ve yoğun bir özelleştirme yapması öngörülmektedir.

Bu çerçevede, İran Özelleştirme Kurumu tarafından ilk aşamada özelleştirilecek veya halka arz edilecek kurumların listesi yayımlanmış olup, bahse konu listelere aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir.

(<https://bit.ly/38OLVgG> ; <https://bit.ly/318mqnZ>)

(Kaynak: Tahran Ticaret Müşavirliği)

Katar'da 10 Farklı Bölgede Kalkınma ve Altyapı Projeleri için Anlaşma İmzalandı

Katar Bayındırlık İdaresi'nin (Ashghal) "Vatandaşlar için Altyapı Proje Geliştirme Bölümü" yerüstü ve yeraltı suyunun tahliyesi ile kanalizasyon ve işlenmiş atık su ağı için altyapı oluşturulmasına yönelik olarak 21 Ocak 2020 tarihinde 4 milyar Riyal değerinde 10 adet sözleşme imzalamıştır. İdare'den iş alan firmalar arasında Ülkemiz taahhüt firmaları da yer almaktadır.

Katar'da halihazırda faaliyet gösteren müteahhitlik firmalarımız Ülkemize ciddi miktarlarda yurt dışı müteahhitlik hizmet geliri sağlamaktadırlar.

(Kaynak: Doha Ticaret Müşavirliği)

Lübnan Ekonomisindeki Son Gelişmeler

Dünya genelinde son dönemde hâkim olan finansal kriz ve ekonomik küçülmeden etkilenen Lübnan ekonomisi düşük büyüme eğilimini sürdürmektedir. Komşu Suriye'de süregelen iç savaş ekonominin gidişatını ayrıca olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle, son dönemde piyasalarda önemli oranda durgunluk yaşanmaktadır.

Kamu kesimi gelirlerini artırmak suretiyle bütçe açığının azaltılması, başta elektrik enerjisi ihtiyacının karşılanması olmak üzere alt yapı sorunlarının giderilmesi için gerekli önlemlerin alınması ve bankacılık sisteminin güçlendirilmesi ekonominin öncelikli hedefleridir. Ekonominin kronik sorunları, uygulanan sabit döviz kuru rejiminin de etkisiyle, önemli bir döviz krizinin yaşanmasına neden olmuştur. Bankalardaki önemli miktardaki döviz

mevduatına rağmen, piyasalarda döviz temininde büyük güçlük yaşanmaktadır.

Ekonomik gelirlerdeki azalışa karşın kamu giderlerinin artması, kamu borçlanma ihtiyacının, bütçe açığının ve cari açığın büyümesine yol açmaktadır. Bu durum ilave (dış) finansman ihtiyacına ve borçlanmaya sebep olmaktadır. Bankalar Birliği'nin başkanı basına son yaptığı açıklamada, GSYİH'nin %150'sine ulaşan yaklaşık 90 milyar ABD Dolarlık kamu borcunun yeniden yapılandırılmasının kaçınılmaz hale geldiğini belirtmiştir. Ancak bu açıklama da kamuoyunda soru işaretlerine neden olmuştur. Zira %40'tan fazlası döviz cinsinden olan kamu borcunun üçte ikiden fazlası yine yerel bankacılık sisteminden karşılanmış durumdadır.

Yerli ve yabancı yatırımlardaki azalmanın yanı sıra,

yaklaşık 1,5 milyon Suriyeli göçmenin bir kısmının, aynı zamanda pahalılığın yaşandığı Lübnan'da ucuz işgücü oluşturması, Lübnan'daki yüksek oranlardaki işsizliğin azaltılmasını (ve yoksulluk ile mücadeleyi) engelleyen unsurlardan biri olmuştur. Potansiyeli oranında büyüemeyen ve yeni istihdam olanakları yaratamayan bir ekonomiye sahip Lübnan'ın üniversite mezunu, kalifiye gençleri ülkeden ayrılarak zengin yabancı ülkelerde iş arama yolunu tercih etmektedir. Dünya Bankası verilerine göre %6 seviyesinde olan işsizlik oranı, Lübnan Çalışma Bakanlığı verilerine göre %25, AB Komisyonu'na göre ise %10 düzeyindedir.

(Kaynak: Beirut Ticaret Müşavirliği)

Arjantin'de Otomatik Olmayan İthal Lisansı Uygulamalarında Yapılan Değişiklik Açıklandı

Arjantin'de 08/01/2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 1/2020 sayılı Yönetmelik çerçevesinde, öncesinde 1200 adet tarife pozisyonunda yer alan ürüne uygulanan otomatik olmayan ithal lisansı uygulaması, 300 adet tarife pozisyonunda yer alan ürüne daha uygulanmaya başlanmıştır. Uygulamaya ilave edilen 300 pozisyon arasında ağaç ürünleri, bazı otomotiv yedek parçaları, motosikletler ve elektronik ürünler bulunmakta olup, ithal lisanslarının geçerlilik

süresi kısaltılmıştır. İthalatı doğrudan kısıtlamaya yönelik söz konusu değişikliğin Arjantin'e ihracatı olumsuz yönde etkileyeceği değerlendirilmektedir.

(Kaynak: Buenos Aires Ticaret Müşavirliği)

Brezilya Mercosur Ortak Gümrük Tarifesini Yarıya İndirmek İstiyor

Brezilya Ekonomi Bakanı Paulo Guedes, Mercosur tarafından üçüncü ülkelere uygulanan ortak gümrük tarifesi (OGT) oranlarını yarıya indirmek istediğini açıklamıştır. Sanayi ürünlerindeki OGT oranı ortalama %12 seviyesinde olup, söz konusu oranın üzerine ithalattan alınan iç vergilerin eklenmesiyle %50'yi geçmektedir.

Brezilya ile ticarete firmalarımızın karşılaştığı en büyük sorunlardan biri, Brezilya'nın ithalat vergilerinin yüksekliğidir. Brezilya'da, talebin yerel üretim kapasitesinin üzerinde olduğu yüksek teknoloji ve katma değerli ürünlerde gümrük vergilerini geçici olarak sınırlama uygulaması (ex-tarifario) bulunmaktadır. Gümrük vergilerinin yarı yarıya düşmesi, firmaları önemli bir vergi yükünden kurtaracaktır.

Hali hazırda imzalanmış olan "AB-Mercosur Serbest Ticaret Anlaşması"nın, yakın gelecekte tüm ülkelerce onaylanmasının mümkün olmayacağı düşünülmekte olup, söz konusu STA'dan kaynaklanan bir dezavantajla karşılaşmadan önce, planlanan

vergi indirimlerinin yürürlüğe girmesi durumunda, firmalarımızın pazara girmesi ve tutunması için önemli bir fırsat ortaya çıkacaktır.

(Kaynak: Sao Paulo Ticaret Müşavirliği)

Brezilya'nın OECD Üyelik Sürecinde Son Gelişmeler

Brezilya, ülkenin OECD üyeliğine ilişkin süreci takip etmek üzere, devlet bünyesinde yeni bir birim kurulacağını açıkladı. Devlet Başkanı'nın özel kalem müdürlüğü tarafından yapılan açıklamada, Brezilya'nın OECD'nin 252 katılım şartından 81'ini sağladığı, 65'ine ilişkin olarak da OECD tarafından son değerlendirmenin yapıldığı ifade edilmiştir.

Brezilya OECD'ye üye olursa, Meksika ve Şili'den sonra teşkilatın üçüncü Latin Amerika ülkesi olacaktır. Teşkilata üyelik ile Brezilya'daki yabancı yatırımların artacağı, bu artış sayesinde istihdamda artış olması ve ülkenin kredi notlarının iyileşmesi beklenmektedir. Ancak OECD değerlendirme sürecinde çevre, sağlık, vergi sistemi gibi ülke politikalarına ilişkin yapılan incelemenin getirdiği maliyet ve üye olunması halinde GSYİH ile orantılı olarak ödenecek OECD katkı payının da ülke ekonomisine yük getireceği değerlendirilmektedir.

(Kaynak: Sao Paulo Ticaret Müşavirliği)

Brezilya'da 2020 Yılı İçin Belirlenen Asgari Ücret Revize Edildi

Brezilya'da 2020 yılı asgari ücreti, 31 Aralık 2019 tarihinde 1.039 Real olarak belirlenmişti. Bununla birlikte, 14 Ocak 2020 tarihinde Brezilya Devlet Başkanı Jair Bolsonaro, asgari ücretin, 2019 yılı tüketici fiyat endeksine göre (%4,48) güncelleneceğini ve 1.045 Real olacağını açıklamıştır. Söz konusu kararın 2020 yılı kamu harcamalarını 2,1 milyar Real (512 milyon Dolar) artıracığı hesaplanmaktadır.

(Kaynak: Sao Paulo Ticaret Müşavirliği)

Peru Otomotiv Sektöründe Gelişmeler

Peru Otomotiv Derneği, Peru otomotiv sektörünün 2019 yılını %2,4'lük büyümeyle Şili, Meksika, Kolombiya ve Peru'dan oluşan Pasifik İttifakı ülkeleri arasında araç satışları bakımından en iyi performansla kapattığını açıkladı. Kolombiya

%1,7 büyüme ile ikinci sırada yer alırken, Meksika ve Şili sırasıyla %7,7 ve %10,6 düşüş kaydetti. Bu çerçevede, 2019'un sonunda Peru'daki hafif araç satışları 2018'e kıyasla %2,4 artışla yaklaşık 152.000 adede ulaştı. Peru Otomotiv Derneği, satışlardaki artışı etkileyen en önemli etkenin bazı araç segmentlerindeki vergilerin azaltılmasının olduğunu açıkladı.

(Kaynak: Lima Ticaret Müşavirliği)

Brezilya'da Devlet Başkanı Bolsonaro Yolsuzluk Karşıtı Yeni Yasayı Onayladı

Yolsuzluk karşıtı yeni yasa kapsamında yolsuzluk, organize suç ve çete suçları ile daha iyi mücadele edilmesi amacıyla bir dizi karar alınmıştır. Bu çerçevede, yasama sistemine yeni bir yargıç makamı dahil edilmiş, söz konusu yargıcın yalnızca yolsuzluk davalarına bakması, yolsuzluk soruşturmalarını ve gerekirse savcının kararlarını veto edebilmesine karar verilmiştir.

Brezilya'da devam eden yolsuzluklar ve bunlara karşı 2014 yılından bu yana sürmekte olan "Lava Jato" gibi yolsuzluk operasyonları, ülke ekonomisini, özellikle yatırımlar ve ekonomik büyümeyi oldukça olumsuz etkilemektedir. Yapılan hesaplamalara göre, Brezilya'daki yolsuzlukların Uruguay'daki seviyede olması durumunda, yabancı yatırımların yıllık %5, büyümenin ise yıllık %0,5 daha yüksek olacağı açıklanmıştır. Öte yandan ülkedeki belirsizlik ortamı yatırımları olumsuz etkilemekte, ayrıca yolsuzluk operasyonları sonucunda ceza ödemek zorunda kalan ve iflas eden pek çok firma, yabancı firmalara borçlarını ödeyememektedir. Bu çerçevede, yolsuzlukla mücadelenin ülkenin ekonomik büyümesine katkıda bulunacağı, böylece üçüncü ülkelerle daha istikrarlı ve daha iyi ticari ilişkiler kurulabileceği değerlendirilmektedir.

(Kaynak: Sao Paulo Ticaret Müşavirliği)

Ülke Dosyası : Şili

ÜLKE BULGULARI VE PAZAR FIRSATLARI

Genel

- ✓ 2018 yılında cari fiyatlara göre, 298 milyar Dolar olduğu tahmin edilen GSYH'nin 2019 yılında 294 ve 2024 yılında 385 milyar Dolar olması beklenmektedir. (IMF-2019)
- ✓ Şili, 2018 yılı itibariyle 194 ülke arasında dünyanın 42. büyük ekonomisidir. [ABD 1. (21 trilyon Dolar), Türkiye 19. (771 milyar Dolar)] (IMF-2019)

- ✓ 2018 yılında sabit fiyatlara göre %4 oranında artan GSYİH'nin, 2019 yılında %3 oranında artması beklenmektedir. (IMF-2019)
- ✓ 2018 yılı verilerine göre ülkenin GSYİH'sı içinde tarım sektörünün payı %4, sanayinin %33 ve hizmetler sektörünün %63'tür. (Dünya Bankası-2019)
- ✓ 2018 yılında %2 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının, 2019 yılında da %2 olması beklenmektedir. (IMF-2019)

- ✓ 2018 yılında nüfusu %2 oranında artarak 19 milyon kişiye yükselen Şili nüfus bakımından dünya ülkeleri arasında 61. sıradadır. Ülkenin nüfusunun 2024 yılında 20 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. ([Çin 1. (1 milyar), Türkiye 19. (82 milyon)] (IMF-2019))
- ✓ Cari fiyatlara göre Şili, 2018 yılında 15.902 Dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 57. sırada yer almaktadır. [Lüksemburg 1. (115.536 Dolar), Türkiye 73. (9.405 Dolar)] (IMF-2019)

- ✓ 2018 yılında %3 oranında açık veren cari ödemeler dengesinin GSYİH'ya oranının, 2019 yılında da %3, 2024 yılında ise %2 oranında açık vermesi beklenmektedir. (IMF-2019)
- ✓ 2018 yılında %23 olduğu tahmin edilen ülkedeki toplam yatırımların GSYİH'ya oranının, 2019 ve 2024 yıllarında da %23 olması beklenmektedir. (IMF-2019)
- ✓ Şili, 2018 yılında 7 milyar Dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 34.

Dış Temsilcilikler ve Uluslararası Etkinlikler Genel Müdürlüğü

sıradadır. [ABD 252 milyar Dolar ile 1., Türkiye 13 milyar Dolar ile 23. (UNCTAD)]

✓ 2016-2018 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 40 milyar Dolar olan Şili, 2018 yılında 269 milyar Dolarlık toplam yabancı sermaye stoku ile dünyada 22. sıradadır. [ABD 7 trilyon Dolar ile 1. Türkiye 135 milyar Dolar ile 41. (UNCTAD)]

✓ Şili, "İnsani Gelişmişlik Endeksi"ne göre 189 ülke arasında 44. sıradadır. (Norveç 1. Türkiye 64.) (UN-2017)

✓ Ülke, "Ekonomik Serbestlik Endeksi"ne göre 186 ülke arasında 18. sıradadır. (Hong Kong 1. Türkiye 68.) (The Heritage Foundation-2019)

✓ Şili "Küresel Rekabetçilik" açısından 141 ülke arasında 33. sıradadır. (Singapur 1. Türkiye 61.) (World Economic Forum-2019)

✓ Şili, "İş Yapma Kolaylığı" açısından 190 ülke arasında 59. sıradadır. (Yeni Zelanda 1. Türkiye 33.) (Dünya Bankası-2019)

Dış Ticaret

✓ 2018 yılında 75 milyar Dolarlık ihracatla dünyada 42. sırada olan ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler: Çin, ABD, Japonya, Güney Kore ve Brezilya'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %0,4 pay ile 29. sıradadır. (ITC-Trademap)

✓ Ülkenin 2018 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler: Bakır ve cevherleri, madenler, selüloz, şaraplar, dondurulmuş balık ve meyvelerdir. (ITC-Trademap)

✓ Yüksek teknoloji ihracatı 2018 yılında 680 milyon Dolar olan Şili dünyada 55. sıradadır. (Dünya Bankası-2019)

✓ 2018 yılında 74 milyar Dolarlık ithalatla dünya ithalatında 45. sırada olan ülkenin ithalat

yaptığı başlıca ülkeler: Çin, ABD, Brezilya, Arjantin ve Almanya'dır. Ülkenin ithalatında Türkiye %0,6 pay ile 16. sıradadır. (ITC-Trademap)

✓ 2018 yılında ithal ettiği başlıca ürünler: Taşıt araçları ve yan sanayi, petrol yağları, telefonlar, bilgi işlem makineleri, kömür ve ilaçlardır. (ITC-Trademap)

Ülkemizle Ticari ve Ekonomik İlişkiler

✓ Şili, Bakanlığımız tarafından 2020-2021 dönemi için belirlenen "Hedef Ülkeler"den biridir.

✓ Türkiye ile Şili, birbirinden çok uzak coğrafyalarda yer almasına rağmen, iki ülke halkı arasında özel bir sempati vardır. 1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti'ni ilk tanıyan Latin Amerika ülkesi Şili olmuştur. Bu davranış Türkiye'de, Şili ulusunun milli bağımsızlığına ve ülkeler arasındaki dostluğa verdiği değerin somut bir ifadesi olarak kabul edilmiş ve iki ülke arasında 1926 yılında imzalanan Dostluk Anlaşması ile ilişkilerin sağlam temelleri oluşturulmuştur. İki ülke arasındaki ticari ilişkiler ise 1970'li yıllarda başlamıştır.

✓ 2019 yılında ülkeye ihracatımız 344 milyon Dolardır. (bir önceki yıla göre %10 azalış) (TÜİK)

✓ 2019 yılında ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %0,2 olup 74. sıradadır. (TÜİK)

✓ 2019 yılında ülkeden ithalatımız 235 milyon Dolardır. (bir önceki yıla göre %37 azalış) (TÜİK)

✓ 2019 yılında ülkenin toplam ithalatımızdaki payı %0,1 olup 66. sıradadır. (TÜİK)

✓ 2019 yılında Şili ile ticarete Türkiye'nin 108

milyon Dolar dış ticaret fazlası verdiği gözlenmektedir.

Genel Değerlendirme

Ülkemiz dış ticaretinde önde gelen ülkelerden biri olan Şili'de T.C. Santiago Büyükelçiliği nezdinde Santiago Ticaret Müşavirliğimiz bulunmaktadır.

(İletişim bilgileri için:

<https://ticaret.gov.tr/>

[data/5d2467fb13b87617fcd15ade/Ticaret%20](https://ticaret.gov.tr/data/5d2467fb13b87617fcd15ade/Ticaret%20Müşavirliklerimiz%20ve%20Ataşeliklerimiz.pdf)

[Müşavirliklerimiz%20ve%20Ataşeliklerimiz.pdf](https://ticaret.gov.tr/data/5d2467fb13b87617fcd15ade/Ticaret%20Müşavirliklerimiz%20ve%20Ataşeliklerimiz.pdf))

Santiago Ticaret Müşavirliğimiz tarafından firmalarımıza yönelik olarak hazırlanan kısa değerlendirme ve önerileri aşağıda bulabilirsiniz.

✓ Latin Amerika'da, serbest piyasa ekonomisi modelini benimsemiş, ekonomik ve siyasi istikrara sahip yapısıyla ön plana çıkan Şili, sahip olduğu doğal kaynak zenginliği, kişi başına gelirin görece olarak yüksekliği, düşük dış borç/gayri safi yurt içi hasıla oranı ile Latin Amerika'nın en müreffeh ülkelerinden biri olmaya devam etmektedir.

✓ 1 Mart 2011 tarihinde yürürlüğe giren “Türkiye-Şili Serbest Ticaret Anlaşması” iki ülke arasında ticari ilişkilerin artırılması, özellikle ülkemiz kaynaklı ihraç ürünlerinin ilave pazar olanaklarına kavuşturulması açısından bir fırsat teşkil etmektedir.

✓ Şili ekonomisi büyük ölçüde dış ticarete dayalı bir yapı arz etmektedir. Halihazırda, dünyanın en çok serbest ticaret anlaşması akdeden ülkesi olan Şili, dünya ticaretine, farklı kapsam ve özellikteki ikili ve çoklu tercihli ticaret düzenlemeleri yoluyla entegre olmuş, dünya üzerinde 4,3 milyarlık tüketiciye erişim imkanı sunan bir ticari üs niteliğindedir. Dünya gayrisafi hasılasının %86,3’ünü, dünya nüfusunun %63’ünü temsil eden 64 ülke ile 26 serbest ticaret anlaşması yürürlükte olan Şili, dış ticaretinin %60’ını temsil eden serbest ticaret anlaşmalarının yeniden müzakere edilmesi yönündeki çalışmalarını 2017 yılından itibaren hızlandırmıştır.

✓ ABD ve Çin başta olmak üzere, AB, Uzak Doğu ve diğer Latin Amerika ülkeleri karşısında rekabet gücümüzün artırılması için pazarda tanıtıma ve Türk malı imajının oluşturulması çalışmalarına ağırlık verilmelidir.

✓ Şili, sertifikalı tohumların önde gelen ihracatçılarındandır. Bu alanda iki ülke arasında işbirliği olanakları mevcuttur. Ayrıca güney yarımkürede yer alması nedeniyle ters mevsim avantajından dolayı tarım ürünlerindeki potansiyel değerlendirilebilir.

✓ Tarife yapısı oldukça homojen olan Şili’de, Dünya Ticaret Örgütü’ne (DTÖ) %100’ü konsolide HS 2012 esasında düzenlenmiş 7785 adet 8’li bazda tarife satır sayısının %99,6’sında, MFN bazlı vergi oranı sabit %6 oranında uygulanmaktadır. Bunun dışında kalan yaklaşık 40 kadar tarife satırında ise vergi seviyesi %0’dır. Bazı tarım ürünleri haricinde “ad valorem vergi” uygulanmakta olup dönemsel vergi uygulaması bulunmamaktadır. Buğday, buğday unu ve şekerde fiyat bandı uygulaması mevcuttur. Tüm yerli ürünler gibi ithal ürünler de KDV (Impuesto al Valor Agregado - IVA)’ye tabi olup KDV oranı %19’dur. Ayrıca, “impuesto adicional-ek vergi” uygulamasına tabi ürünler de olup bunlar arasında altın, platin, değerli taş ve mücevherler, halı, konserve havyar bulunmaktadır.

✓ İşlenmiş tütün (tabaco elaborado) %59,7, puro %52,6, şarap, şampanya ve bira gibi alkollü içkiler %15, likör, pisco, viski, vermut gibi alkollü içkiler ise %31,5 ilave vergiye tabiidir.

✓ Başta bakır olmak üzere, hammadde üretim ve ticaretine dayalı bir yapı arz eden Şili ekonomisi, imalat sanayii açısından zayıftır. Bu durum, piyasanın dış ticarete açık yapısıyla ve iç piyasa satışlarında kar marjının yüksekliği ile de birleşince, ülkeye hemen her tür tüketim ve yatırım malı ithalatını zaruri ve cazip kılmaktadır. Esas itibarıyla, ülkemiz ve Şili arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın taviz yapısının, mamul ve ara mamul niteliğindeki pek çok sanayi ürünüde, fiyat kalite avantajı da dikkate alınarak, ülkemizden ithalatı mümkün kıldığı düşünülmektedir. Bu bağlamda, madencilik, yenilenebilir enerji başta olmak üzere enerji sektörüne yönelik malzeme ve ekipman (enerji kabloları, elektrik panoları, jeneratörler, jeneratör kabinleri, enerji verimlilik ve güç sistemi ekipmanları gibi), tarım ve ormancılık sektöründe kullanılan makineler, inşaat sektörüne ilişkin her tür makine-ekipman ve malzeme (özellikle, "bitirme malzemeleri", hafriyat makineleri, yüksek binaların yapımında kullanılan inşaat ve yalıtım malzemeleri vs.), hijyen ürünleri, medikal ekipman ve ürünler, kozmetik ürünleri (özellikle, HS: 3304, 3305, 3307), ayakkabı konusunda ihracat potansiyelimizin yüksek olduğu değerlendirilmektedir.

✓ Kişi başına düşen milli gelirin 2020 yılı itibarıyla 28.513 Dolara ulaşacağı öngörülen Şili'de, kozmetik sektörü 2016 yılında yaklaşık 650 milyon ABD Doları düzeyinde bir pazar büyüklüğü yakalamıştır. 2016 yılı verilerine göre, Pazar yerli üretimden ziyade, %85'i Meksika, ABD, Arjantin, Brezilya, Fransa, Çin, İspanya, Peru, Kolombiya, Almanya kaynaklı ithalata dayanmaktadır. Pazar'da tanınmış çok uluslu şirketlerin ağırlığı görülmektedir.

✓ 70 yılı aşkın bir geçmişe sahip "Şili Kozmetik Endüstrisi Birliği" (Camara de La Industria Cosmetica de Chile A.G - CIC) Pazar'ın %80'ini teşkil eden, kozmetik sektöründe faaliyet gösteren yerli ve yabancı yaklaşık 35 firmanın bir araya geldiği en büyük yapılanma olup, CIC verilerine göre 2016 yılı ilk üç çeyreğinde sektördeki en büyük artış kalemlerini makyaj (%19), hijyen (%11) ve parfüm (%8) satışları teşkil etmiştir. Eczane ve parfümerilerin dışında, büyük alışveriş merkezlerindeki satış noktaları ve doğrudan satış yöntemiyle tüketiciye ulaşan kozmetik ürünleri sektörünün 2017 büyüme beklentisi %5-6 bandında hesaplanmaktadır. Kozmetik sektörü 2016 yılı itibarıyla, doğrudan 8.000 dolaylı olarak 440.000 kişiye istihdam sağlamaktadır.

✓ Nüfusu 19 milyon kişi olan Şili'de, kozmetik ürünleri kullanımının yaygın olduğu 15-54 yaş arası kişilerin nüfus içindeki payı %58,6 olup, yetişkin bir tüketicinin günde ortalama 5 adet/farklı kozmetik ürünü kullandığı kaydedilmektedir.

✓ Şili, Latin Amerika'da ayakkabı pazarının büyük olduğu ülkelerin de başında gelmektedir. Kişi başına yıllık ayakkabı satışı 5-6 çift olarak hesap edilmektedir. Ayakkabı pazarının yaklaşık %90'ı ithalata dayalı olup yerli üretim sadece %10 gibi bir paya sahip durumdadır. 2015 yılı verilerine göre, yıllık ayakkabı satış oranı 103 milyon çift olarak verilmektedir. "Camara de Industriales del Cuero, Calzado y Afines-FEDECCAL" (<http://www.fedeccl.cl>) ayakkabı ve diğer bazı deri ürünleri sektöründe

faaliyet gösteren firmaların biraraya geldiği çatı kuruluş olup, ülkede 2015 yılı itibarıyla 1.611 firmanın 77 ülkeden 95 milyon çiftin üzerinde ithalat yaptığını belirtmektedir. “Trade Map” verilerine göre 64. Fasıl altında ülkemizden yapılan ihracat 603 bin Dolar seviyesinde olup, bir önceki yıla göre Türkiye kaynaklı ithalatta %101 artış olmuştur.

✓ Üretim, ihracat ve istihdama katkısı ile Şili ekonomisinin önemli bileşenlerinden birini tarımsal üretim teşkil etmektedir. Şili, tarımsal üretimde, ülkenin Kuzeyden Güneye 4.300 Km. boyunca uzanan coğrafi koşullarına bağlı iklim çeşitliliğinin avantajını yaşamakta, bu çerçevede tarımsal ürünlerde çeşitlilik ve farklı/çoklu üretim sezonlarının yanı sıra büyük alıcıların yer aldığı Kuzey Yarıküre ile ters sezon üretime sahip olma imkanı nedeniyle, üretim ve ihracat anlamında şanslı bir konumda bulunmaktadır. Tüm dünyada Akdeniz iklim koşulları özelliklerini gösteren sınırlı sayıdaki iklim bölgelerinden birindeki coğrafi konumu, esasen tarım ürünleri açısından Türkiye’de yetişen hemen her ürünün yetişebildiği bir iklim yapısı sunmaktadır.

✓ Her tür gıda maddesi ithalatında Sağlık Bakanlığı (Ministerio de Salud) risk bazlı kontrol ve laboratuvar analizi talep edebilmektedir. Bu çerçevede, canlı hayvan, hayvansal ve bitkisel ürünlerin ithalatında ve transitinde SAG denetimi sıkı bir şekilde uygulanmakta olup tüm hayvansal ve bitkisel ürünlerin ithalatında, menşe ülkesi tarafından

düzenlenmiş geçerli hayvan ve bitki sağlığı sertifikalarının mevcudiyeti aranmaktadır. SAG, gerekli sağlık kontrollerini/denetimlerini yerine getirmek üzere CPE (Cuarentena Posentrada- giriş sonrası karantina tedbiri) de uygulamakta, bitki ve tohumların ithalatındaki denetimler IPPC (Uluslararası Bitki Koruma Konvansiyonu) uyarınca yerine getirilmektedir. Şili’de ithal gıdalara ilişkin gerekli prosedürleri düzenlemekle yetkili kurum Sağlık Bakanlığı olup, bunu genellikle bölgesel ofisleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Gıda malları ithalatında sağlık kontrolleri ve riske dayalı laboratuvar analizleri temel gereklerdendir.

✓ İthalatçıların gıda malı ithalatında, malın uygun koşullarda depolandığını gösterir CDA (Certificado de destinacion aduanera) Sertifikasını gümrüklerde ibraz etmeleri beklenmekte, ayrıca ilgili malın sağlık açısından yaratabileceği riskler dikkate alınarak Sağlık Bakanlığına bağlı Bölge Müdürlüğü SEREMI (Secretarias Regionales Ministeriales) tarafından çoğunlukla ithal maldan numune alınmak suretiyle analiz istenmekte, analiz sonuçlarına göre ithal prosedürü işletilmektedir. Genellikle ilk parti ithalatta veya daha önce riskli bulunarak ithaline izin verilmemiş bir kaynaktan ithal ediliyor olması halinde, numune üzerinden analiz istenmekte, diğer hallerde ise risk durumuna göre değişen sıklıkla analiz raporu beklenmektedir (Yüksek risk grubunda değerlendirilen bir ithalat için her 3 sevkiyatta bir, orta derece risk grubunda değerlendirilmesi halinde her 5 sevkiyatta

bir ve düşük risk kategorisinde değerlendirilmesi halinde, her 8 seviyeye tabi olmak üzere). Uygulamada, ithalatçı bir ülkeden ilk defa gerçekleştiren ithalatçılar, ihracatçıdan numune istemekte, böylelikle "full shipment" öncesi numune üzerinden analizle CDA başvurusunu gerçekleştirmektedir.

✓ CDA sertifikasını alan ithalatçının, bu defa "Certificado de Libre venta" (Certificate of free sale) olarak adlandırılan, ithal malın içerde satışa sunulması için gerekli bir belgeye de ayrıca başvurması beklenmektedir. Bu başvuruda aranan belgeler, CDA sertifikası, fatura ile üretici tarafından sağlanacak mala ait İspanyolca teknik bilgidir. (Mal ilk defa ithal ediliyorsa veya üretim formülü anlamında bir değişiklik olmuşsa aranmaktadır)

✓ Gıda ürünlerine ilişkin mevzuat gereği, ithal malların içeriğine ilişkin bilginin İspanyolca olması, gerekli etiketlemenin menşe ülkesinde tamamlanması gerekmekte, gıda etiketlerinde gıda muhteviyatına ilişkin bilginin yanı sıra, besleyici

değerlerin de en yüksekten en aşağıya sıralanmak suretiyle gösterilmesi lazım gelmektedir.

✓ Alkollü ve alkolsüz içkiler ithalatı için SAG'dan ithalat öncesinde onay alınması gerekmektedir. Bu onay sırasında ihracatçı ülkenin ilgili otoriteleri tarafından onaylanmış orijinal belgelerin tasdikli İspanyolca tercümelemelerinin sunulması beklenmektedir.

✓ Genel olarak şekerli mamul tüketiminin yüksek olduğu bir ülke olan Şili, çikolata tüketimi açısından Latin Amerika'da en yüksek sırada bulunmaktadır. Şili'de kişi başına çikolata tüketimi yaklaşık 2 Kg. olarak hesaplanmaktadır. 2016 yılında değer bazında %8 artış gösteren satışlar 326,4 milyar Şili Pezосу olarak kayıtlara geçmiştir. Genel anlamda her daim olumlu ve istikrarlı denebilecek bir satış trendi söz konusu olsa da, çikolata satışları sezonsal olarak artış göstermektedir. Çikolata satışlarında ürünlerdeki "kakao" miktarı önemli bir belirleyici olabilmekte, daha sağlıklı olduğu için bitter çikolata tercihi yaygın gözükmektedir. Bu kategori

için fiyatlar kakao fiyatlarındaki dalgalanmaya bağlı daha çok oynaklık arz etmekte ise de, daha ziyade üst gelir segmentinin tercihi olması nedeniyle satışlarda bariz bir azalma gözlenmemektedir.

✓ Makarna ve unlu mamul tüketimi açısından da cazip pazar imkanları mevcuttur. Kişi başına düşen gelir itibarıyla makarna tüketiminin yüksek olduğu Şili'de, kişi başı tüketim 9 kg olarak hesaplanmaktadır. Yıllık üretim ise aynı yıl itibarıyla, yaklaşık 150.000 ton olarak verilmektedir. Makarna piyasasında lider konumunda olan firmalar arasında Carozzi ve Lucchetti gelmekte, üretimin %75'i süpermarketler yoluyla satışa sunulmaktadır. Şili Sınai Üretim Federasyonu - SOFOFA, 2013 yılı itibarıyla, Şili'nin, Latin Amerika'da, Venezuela ve Arjantin'in ardından, kişi başına 14,2 ABD Doları harcama düzeyi ile makarna harcama düzeyi en yüksek üçüncü ülke olduğunu not etmektedir. (Venezuela'da son dönemde yaşanan gelişmelerin Şili'yi daha üst sıraya taşıdığı düşünülmektedir.)

✓ Esasen, verimli toprakları ile hektar başına 12 ton zeytinyağı üretebilen Şili, (ki bu oran Avrupa'da hektar başına 7 ton olarak hesaplanmaktadır) yüksek kalitedeki zeytinyağlarını ABD, İtalya, İspanya, Kanada, Kolombiya, Meksika, Brezilya ve Çin'e (özellikle Çin-Şili Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında 2005 yılı itibarıyla Çin pazarının açılmasıyla) satmaktadır. Öte yandan, 2017 yılı itibarıyla 2,8 milyon Dolara ulaşan ithalattan, aynı yıl itibarıyla, İspanya, %40,9, Arjantin %30,4 ve İtalya %23,1 pay almış olup, 2018 yılı ithalatı %277 artışla 10,6 milyon Dolar olmuştur.

Bakanlıktan

İhracat Desteklerinde 2019 "Altın Yıl" Oldu

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, ihracata yönelik devlet yardımları açısından 2019'un "altın yıl" olduğunu ifade ederek, "Destek bütçesinde Cumhuriyet tarihinin rekoru kırdık ve 3,2 milyar Lira ile bugüne kadarki en yüksek ihracatta devlet desteğine ulaştık. 2020'de mal ve hizmet ihracatımız için toplam 3,8 milyar Liralık destek bütçesini ihracatçımıza sunacağız." dedi.

Pekcan, Bakanlık olarak her yıl ihracat ailesine yeni fertlerin katılması, ihracatçıların pazarlarda tutunabilmeleri ve markalaşmaları için "İhracatta Devlet Yardımları" adı altında destekler verdiklerine dikkati çekti.

Pekcan, destekleri üç olgunluk safhasında tanımladıklarının altın çizerek, bunlardan ilkinin

ihracata hazırlık safhası, ikincisinin pazarda tutundurma, üçüncüsünün ise markalaşma ve tasarım aşaması olduğunu belirtti.

Bu kapsamda yurt dışı fuar katılım desteği, Küresel Tedarik Zinciri, tasarıma ve tasarım ofisleri kurulmasına yönelik destekler, Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (Ur-Ge), Turquality, pazara giriş gibi destekler sağladıklarını anlatan Pekcan, bu desteklerin pek çoğunu hizmet ihracatı için de sunduklarını kaydetti.

Pekcan, hizmet sektöründe ihracatçı firmaların rekabet gücünü artırmaya yönelik kurgulanan Hizmet Sektörü Rekabet Gücünün Artırılması Projesi Desteği (HİSER) ile sektörlerin sistemli bir şekilde ve kümelenme kurgusu ile yurt dışı pazarlara açıldığını bildirdi.

Bakanlıkça verilen ihracata yönelik devlet destekleri için 2019'un tam anlamıyla 'altın yıl' olduğunu vurgulayan Pekcan, şunları kaydetti:

"Destek ödemelerinde Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdık ve 2,4 milyar Lirası mal ihracatına yönelik olmak üzere toplam 3,2 milyar Lira ile bugüne kadarki en yüksek ihracatta devlet desteğine ulaştık. 2020'de mal ve hizmet ihracatımız için toplam 3,8 milyar Liralık destek bütçemiz var. Bunun 3,1 milyar Lirası mal ihracatı için ayrıldı. Hedefimiz bu bütçenin tamamını kullanarak, ihracatçılarımızı desteklemek. Sayın Cumhurbaşkanımızın 'Düşün, Uygula, Neticelendir' düsturuyula paralel, aklında ihracat olan her girişimciye uygun bir desteğimiz var. 1 Ocak'tan itibaren ihracat destek başvurularını Destek Yönetim Sistemi üzerinden alıyoruz, destekler için ihracatçımız online başvuruda bulunabiliyor. Bu önemli bir kolaylık. Bakanlığın destekleri ile ilgili gerekli bilgiler "www.kolaydestek.gov.tr" internet sitesinde çok basit bir dilde, animasyonlarla anlatılıyor."

Bakan Pekcan'dan İhracatçılara TL Kredilerinde Faiz İndirimi Müjdesi

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, ihracatçıların Türk Lirası kredilerini daha düşük maliyetlerle kullanabilmesine imkan tanıyacak yeni düzenlemeye gidildiğini belirterek, bu çerçevede Türk Eximbank'ın KOBİ'lere ve yüksek teknolojlili ürün üreten ihracatçılara kullandığı Türk Lirası kredilerindeki faiz oranını %7,95 seviyesine çektiğini açıkladı.

Pekcan, yaptığı yazılı açıklamada, ihracatçıların işletme sermayesi ve yatırımlarına yönelik finansal ihtiyaçlarının Türk Eximbank tarafından uygun vade ve faiz imkanları ile karşılanmaya devam edildiğini vurguladı.

TCMB tarafından gerçekleştirilen politika faiz oranlarındaki indirimle birlikte son dönemde yurt içi piyasalarda yaşanan olumlu finansal ve ekonomik atmosfer çerçevesinde ihracatçıların Türk Lirası İhracat Kredilerini daha düşük maliyetlerle kullanabilmesine imkan tanıyacak yeni bir faiz düzenlemesi yapıldığını bildiren Pekcan, şunları kaydetti:

"Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan

TÜRK LİRASI İHRACAT KREDİLERİNDE FAİZ İNDİRİMİ

İhracatçılarımızın Türk lirası ihracat kredilerini daha düşük maliyetlerle kullanabilmesine imkan tanıyacak yeni bir faiz düzenlemesine gidildi.

Bu kapsamda Türk Eximbank, KOBİ'lere ve yüksek teknolojlili ürün üreten ihracatçılara kullandığı Türk lirası kredilerindeki faiz oranını yüzde 7,95 seviyesine indirdi.

Ticaret Bakanımız Ruhsar Pekcan: "Türk Eximbank ihracatçılara 2019 yılında 44,1 milyar dolar finansman desteği sağladı, 2020'de bu destek artarak devam edecek ve cazip faiz oranları ihracatçıların rekabet gücüne önemli katkı sağlayacak."

FAİZ ORANLARI	2019 HAZİRAN	2020 OCAK
	%17,60	%7,95

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

ticaret.gov.tr

liderliğinde faize karşı yürütülen mücadelemize Türk Eximbank'ın desteği sürüyor. TL ve döviz kredilerinde faiz indirimine devam eden Türk Eximbank, KOBİ'lere ve yüksek teknolojlili ürün üreten ihracatçılara kullandığı Türk Lirası kredilerindeki faiz oranını %7,95 seviyesine indirdi.

Geçtiğimiz yıl Haziran ayında %17,60 olan Türk Eximbank Türk Lirası kredi faiz oranlarının %7,95 seviyelerine düşmesi ihracatçılarımızın finansman maliyetlerini daha da aşağı çekecek."

Türk Eximbank'ın ihracatçılara 2019 yılında 44,1 milyar Dolar finansman desteği sağladığına, 2020'de ihracatçılara bu desteğinin artarak devam edeceğini işaret eden Pekcan, cazip faiz oranlarının ihracatçıların rekabet gücüne önemli katkı sağlayacağını belirtti. Pekcan, "Söz konusu uygulamanın ihracatçımıza hayırlı olmasını diliyorum" değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye ile Litvanya Arasında JETCO Protokolü İmzalandı

Türkiye ile Litvanya arasında ilk Ekonomi ve Ticaret Ortak Komitesi Protokolü (JETCO) Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ile Litvanya Enerji Bakanı ve JETCO Eşbaşkanı Zygimantas Vaiciunas tarafından imzalandı. Bakan Pekcan, iki ülke için öne çıkan sektörler arasında enerji, ulaştırma, turizm, altyapı yatırımları bulunduğunu bildirdi.

Pekcan, Litvanya Ekonomi Bakanlığında gerçekleştirilen Türkiye-Litvanya JETCO 1. Toplantısı'nın ardından düzenlenen törende, iki ülke arasında ilk kez söz konusu toplantının yapıldığına dikkati çekti. Bakan Pekcan, "Bunun için 2014'te ilk mekanizmamızı kurmuşuz. İnşallah bundan sonra düzenli olarak bu toplantıları gerçekleştireceğiz." dedi.

Protokolde ele alınan konuların söz konusu toplantılarda görüşüleceğini dile getiren Pekcan, bunun Bakanlar düzeyinde de takipçisi olacaklarını vurguladı.

Pekcan, toplantıda, iki ülke arasında iş birliği yapılabilecek sektörleri tespit ettiklerini, bugün

düzenlenecek Litvanya-Türkiye İş Forumu'nda da bunları iki ülke iş insanlarına anlatacaklarına işaret ederek, şunları kaydetti:

"İki ülke için öne çıkan sektörler arasında enerji, ulaştırma, turizm, altyapı yatırımları var. Ayrıca, biliyorsunuz burada Viking Train Projesi, Baltık Demiryolu Projesi, Vilnius Havaalanının yenilenmesi projesi var. Öte yandan Litvanya'nın güçlü olduğu teknoloji inovasyon, iletişim, IT teknolojilerinde iş birliği imkanlarımız bulunuyor. Finansal ve yüksek teknolojiler alanında da firmalarımızı ortak yatırım yapmaya davet edeceğiz, JETCO Protokolü'nde de bunun altını çizdik. Bunun dışında da Gümrük Birliği anlaşmasının güncellenmesi için kendilerinin desteğini istedik. Sayın Bakan da Litvanya'nın desteğinin Türkiye ile beraber olduğunun altını çizdi. İnşallah bundan sonra da iş birliğimizi güçlendirerek devam ettireceğiz."

Litvanya Enerji Bakanı ve JETCO Eşbaşkanı Zygimantas Vaiciunas da Türkiye ile başta tarım ve ticaret sektörlerinde iş birliğinin ekonomik ilişkiler

bakımından son derece yararlı olduğunu ifade ederek, özellikle teknoloji sektöründe bunun önem arz ettiğini söyledi.

Bakan Pekcan, ayrıca Litvanya Dışişleri Bakanı Linas Linkevicius ile de ikili görüşme gerçekleştirdi.

Gaziantep'te "Ticaret Müşavirleri ile Ülke Sohbet Toplantıları" Etkinliği Düzenlendi

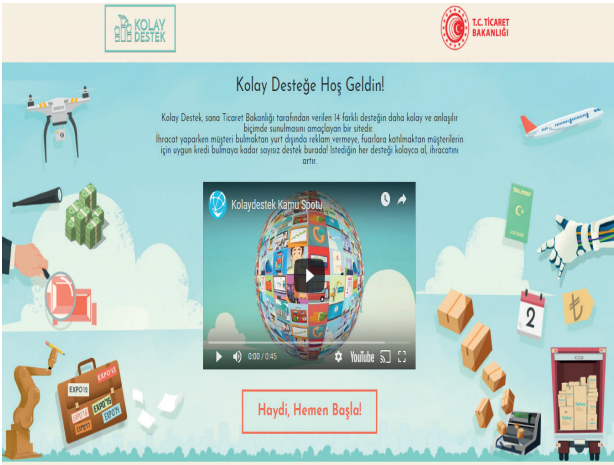
Bakanlığımız koordinasyonu ve Güney Doğu Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB) organizasyonu ile 24 Ocak 2020 tarihinde Gaziantep'te "*Ticaret Müşavirleri ile Ülke Sohbet Toplantıları*" etkinliği düzenlendi.

Etkinlik kapsamında ABD, Güney Kore, Filipinler, Romanya ve Polonya eski Ticaret Müşavirlerimiz/ Ataşelerimiz tarafından firmalarımızın temsilcilerine ülke sunumları yapıldı ve sunumların ardından Ticaret Müşavirlerimiz ile firma temsilcilerimiz 100'ün üzerinde birebir görüşme gerçekleştirdi.

Ticaret Bakanlığı Destekleri

Ticaret Bakanlığı destekleri hakkında daha kolay bilgi edinilmesi ve desteklerden faydalanan firma sayısının artırılması amacıyla “*Kolay Destek*” web-sitesi (<https://kolaydestek.gov.tr>) oluşturulmuştur. Söz konusu site üzerinden başvuru süreçleri adım adım görülmekte, başvuru evrakı doğrudan indirilebilmekte, destekler ile ilgilenen tüm personelin iletişim bilgileri tek noktada görülebilmektedir.

Sitede, ihracata yönelik devlet destekleri görsellerle daha anlaşılır bir şekilde ve mevzuat dilinden arındırılmış olarak animasyonlarla anlatılmaktadır. Ticaret Bakanlığı ihracat destekleri ile ilgili bilgi edinilebilecek genel nitelikli film ve fuar, e-ticaret, Eximbank, iş seyahati ve rapor, ofis- mağaza kira, küresel tedarik zinciri, pazara giriş ve tasarım desteklerine ilişkin filmlere (kolaydestek.gov.tr) sitesinden ulaşabilirsiniz.

Ticaret Bakanlığı Destekleri Kapsamındaki Yurtdışı Fuarlar

Bakanlığımızca, mal ticaretine ilişkin uluslararası fuarlara firmalarımızın katılımları ve organizatörlerin tanıtım harcamaları, “Yurt Dışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişkin 2017/4 sayılı Karar” kapsamında desteklenmektedir. Bu çerçevede, Bakanlığımızca belirlenip ilan edilen sektörel nitelikteki uluslararası fuarlara firmalarımızın

Dış Temsilcilikler ve Uluslararası Etkinlikler Genel Müdürlüğü

bireysel katılımı, bunun yanı sıra, yetkilendirilen organizatörlerce düzenlenen fuarlara milli katılım ve sektöründe önde gelen prestijli fuarlara katılım belirli kalemlerde ve değişen tutarlarda desteklenmektedir.

Devlet desteği kapsamındaki fuarların listesi aşağıda verilen bağlantıda yer almaktadır:

(Bağlantı: <https://ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar>)

Ticaret Bakanlığı Yurtdışı Teşkilatı

Bakanlığımızın yurtdışındaki 163 merkezde hizmet veren Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği/Ofisi, Gümrük Müşavirliği/Ataşeliği ve Daimi Temsilciliklerinin detaylı iletişim bilgilerine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

(Bağlantı: <https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati>)

Ticaret Bakanlığı “Müşavire Danışın” Uygulaması

İhracatımızın ve ülke ekonomimizin daha da gelişmesi için Bakanlığımıza bağlı olarak dünyanın dört bir yanında görev yapmakta olan Ticaret Müşavirlerimiz/ ataşelerimiz, tüm iş insanlarımızın yurtdışındaki ilk temas noktası, en temel bilgi kaynağı ve her zaman başvurabilecekleri temsilcileridir.

Dış temsilciliklerimizin ihracatımızın gelişimine yönelik çalışmalarını desteklemek ve daha etkin hale

Müşavire Danışın

“Müşavire Danışın” uygulaması iş dünyamızın Ticaret Müşaviri ve Ataşelerimiz ile iletişimini kolaylaştırmak ve etkinleştirmek amacıyla oluşturulmuştur. Müşavire Danışın uygulamasını kullanarak, Ticaret Müşaviri ve Ataşelerimizden görev yaptıkları ülkelerde ilgili bilgi talep edebilir, sorularınızı yönlenebilir ve Müşavirlerimiz tarafından verilen cevapları ve sağlanan bilgileri uygulama üzerinden takip edebilirsiniz.

Talebiniz ilgili Ticaret Müşavirliğimize veya Ataşeliğimize doğrudan yönlendirilecek olup, en kısa sürede cevaplandırılacaktır. Sorunuzun veya ulaşmak istediğiniz bilginin Ticaret Müşavirlerimiz ve Ataşelerimizle ilgili olmaması durumunda, doğru bilgiye ulaşacağınız kaynaklara veya temas noktalarına gerekli yönlendirmeler yapılacaktır.

Sizi veya amacınızı aşağıdakilerden hangisi en iyi şekilde tanımlar?

- Mal İhracatçısıyım
- Hizmet İhracatçısıyım
- Yatırımcıyım
- İthalatçısıyım
- İşbirliği Kuruluşuyum
- Konsolosluk İşlemleri Yapmak İstiyorum

getirmek amacıyla Bakanlığımızca “Dış Temsilcilikler Yönetim Bilgi Sistemi” (DTYBS) hayata geçirilmiştir.

Dış temsilciliklerimize iletilen firma taleplerinin başvuru ve cevaplanma süreçlerinin merkezi bir sistemde tutulmasını sağlamak amacıyla oluşturulan “Müşavire Danışın” uygulaması da geliştirilerek DTYBS sisteminin kapsamına alınmıştır. Yenilenen “Müşavire Danışın” uygulaması 2 Ocak 2020 tarihinde ihracatçılarımız ile iş dünyamızın hizmetine sunulmuştur.

“Müşavire Danışın” uygulaması iş dünyamızın Ticaret Müşavir ve Ataşelerimiz ile iletişimini kolaylaştırmayı ve etkinleştirmeyi amaçlamaktadır. “Müşavire Danışın” uygulamasını kullanarak, Ticaret Müşavir ve Ataşelerimizden görev yaptıkları ülkelerle ilgili bilgi talep edebilir, sorularınızı yöneltebilir ve Müşavirlerimiz tarafından verilen cevapları ve sağlanan bilgileri uygulama üzerinden takip edebilirsiniz. Uygulama üzerinden gelen talepler ilgili Ticaret Müşavirliğimize veya Ataşeliğimize doğrudan yönlendirilecek olup, en kısa sürede cevaplandırılacaktır.

“Müşavire Danışın” uygulaması kapsamında ayrıca iş insanlarımızın doğru bilgiye zamanında erişimini sağlamak amacıyla bir “karar ağacı” da kurgulanmıştır. Ulaşılmak istenen bilginin Ticaret Müşavirlerimiz ve Ataşelerimizle ilgili olmaması durumunda, doğru bilgiye ulaşılabilecek kaynaklara veya temas noktalarına gerekli yönlendirmeler yapılacaktır. “Müşavire Danışın” uygulamasına Bakanlığımız web sayfasından (www.ticaret.gov.tr) ve <https://musaviredanisin.ticaret.gov.tr> adresinden ücretsiz olarak ulaşabilirsiniz.

Ticaret Bakanlığı İletişim Merkezi

Ticari bilgi talepleri, **0850 808 04 04** numaralı telefondan hafta içi 09:00 - 18:00 saatleri arasında hizmet sunan İletişim Merkezi aranarak

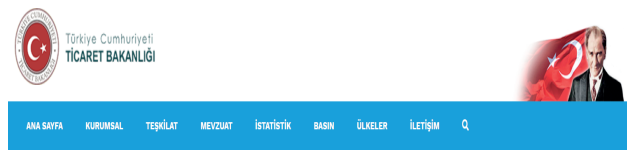

iletelebilmektedir. Bu saatlerin dışında sesli mesaj bırakılabilmekte ve İletişim Merkezi tarafından mesai saatleri içinde dönüş yapılmaktadır.

Ayrıca, ihraç pazarlarımızla ilgili ülke bilgilerine Bakanlığımız web-sitesi ana sayfasında yer alan “Ülkeler” bölümünde (<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati>) yayımlanan “Ülke Raporları”ndan ulaşabilirsiniz

Ticaret Bakanlığı “Uzman Danışın” Uygulaması

“Uzman Danışın - <http://uzmanadansin.ticaret.gov.tr>” uygulaması kullanılarak, doğrudan ilgili birim ve uzman kadroya Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren konular itibarı ile bilgi talepleri iletelebilmektedir.

“Uzman Danışın” uygulamasını kullanarak, uzmanlarımız Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren konular itibarıyla doğrudan soru sorma, bilgi talep etme ve bu taleplerinizi takip etme imkânına kavuşabilirsiniz.

Bunun için Uzman Danışın sayfamızda Bakanlığımız görev ve yetkileri itibarıyla oluşturulan ve “Kategoriler” bölümünde yer alan konu başlıklarından birisini seçip talebinizi iletmeyi yeterli olacaktır. Talebiniz ilgili uzmana yönlendirilecek olup, en kısa sürede cevaplandırılacaktır.

Talebiniz ilettikten sonra sisteme girdiğiniz e-posta adresine bir talep sorgulama kodu gönderilecek olup, bu kodu kullanarak “Talep Sorgulama” bölümünden talebinizin hangi aşamada olduğunu görebilirsiniz.

Bu uygulama kullanılarak Bakanlığımıza iletilen talepler, 4892 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında değerlendirilmemektedir. BİMER kapsamında başvurmak için ana sayfamızda yer alan “BİMER” ve “Bilgi Edinme” bölümlerinden talebinizi iletmeyi tercih edebilirsiniz.

Dış Talepler Bülteni

Ticaret Müşavirleri ve Ataşelerimiz tarafından görev

Kullanıcı Girişi

Kullanıcı adı

Parola

Giriş

yaptıkları ülkelere ait alım satım talepleri, işbirliği, fuar ve ihale bilgileri olmak üzere güncel dış ticaret fırsatlarının düzenli olarak duyurusunun yapıldığı Dış Talepler Bülteni, sadece ihracatçı firmalarımız ile ihracat yapan tüzel kişiliklere açık olup, firmalarımız üye oldukları Birlik numarası ve vergi numarası ile tüzel kişilikler ise üye oldukları Birlik numarası ve T.C. kimlik numarası ile sisteme giriş yaparak uygulamayı kullanabilmektedir.

(Bağlantı: <https://distalep.ticaret.gov.tr>)

*Bakanlığımızdan Bilgi Talepleriniz için;
İletişim Noktası: 0850 808 04 04*

*Uzmana Danışın
<https://uzmanadanisin.ticaret.gov.tr>*